

Uchwała nr III/73/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 29 maja 2025 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Miasto Wałbrzych pożyczek w wysokości 186.225.870,80 zł przeznaczonych na restrukturyzację zadłużenia w formie wcześniejszej spłaty istniejącego długu, sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, z późn.zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Michał Bernaś — przewodniczący,
- 2) Ewelina Kruk-Florkowska — członek,
- 3) Małgorzata Rybińska — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

o możliwości spłaty przez Miasto Wałbrzych pożyczek w wysokości 186.225.870,80 zł przeznaczonych na restrukturyzację zadłużenia w formie wcześniejszej spłaty istniejącego długu, sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości spłaty pożyczek przez Miasto Wałbrzych wydana jest przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu na wniosek Prezydenta Miasta Wałbrzycha znak BB.3022.1.2025 z dnia 6 maja 2025 r. Miasto planuje zaciągnięcie pożyczek w kwocie 186.225.870,80 zł, z tego: 50.500.000,00 zł na restrukturyzację zadłużenia w formie wcześniejszego wykupu obligacji, 18.947.370,00 zł na restrukturyzację zadłużenia w formie wcześniejszej spłaty kredytu zaciągniętego z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, 81.251.647,95 zł na sfinansowanie planowanego deficytu, 35.526.852,85 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W celu wydania opinii dokonano analizy następujących dokumentów:

- 1) uchwały budżetowej Miasta Wałbrzycha na 2025 rok nr X/88/24 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 19 grudnia 2024 r., ze zmianami,
- 2) uchwały Rady Miejskiej Wałbrzycha nr X/87/24 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Wałbrzycha, ze zmianami,
- 3) sprawozdań z wykonania budżetu Miasta Wałbrzycha za 2024 rok oraz I kwartał 2025 roku.

Analiza przedłożonych materiałów pozwoliła ustalić, co następuje:

Budżet miasta za 2024 r. zamknął się deficytem w kwocie 43.520.949,13 zł, przy planowanym deficycie 96.993.032,43 zł. Dochody ogółem zrealizowano w kwocie 1.035.058.189,52 zł (bieżące: 902.767.607,41 zł, majątkowe: 132.290.582,11 zł). Wydatki ogółem zrealizowano w kwocie 1.078.579.138,65 zł (bieżące: 897.797.046,87 zł, majątkowe: 180.782.091,78 zł). Wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, zamknął się nadwyżką w kwocie 4.970.560,54 zł. Przychody zwrotne zaciągnięto w kwocie 64.886.700,00 zł (54,60% planu), a rozchody zrealizowano w kwocie 47.524.259,56 zł (70,24% planu). Zadłużenie miasta na koniec 2024 r. wynosiło 779.225.004,21 zł. Powyższe zostało potwierdzone sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

W uchwale budżetowej miasta na 2025 rok, wg stanu na dzień 24 kwietnia 2025 r., dochody ogółem ustalono w kwocie 1.396.252.865,08 zł, z tego: dochody bieżące 1.000.865.340,18 zł, dochody majątkowe 395.387.524,90 zł, wydatki ogółem w kwocie 1.502.076.077,26 zł, z tego: wydatki bieżące 935.228.926,35 zł, wydatki majątkowe 566.847.150,91 zł. Różnicę między dochodami a wydatkami stanowi deficyt budżetu w kwocie 105.823.212,18 zł. Źródła finansowania deficytu oraz planowanych rozchodów w kwocie

128.195.722,05 zł, przeznaczonych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych, określono w przychodach w kwocie 234.018.934,23 zł, w tym 186.225.870,80 zł z tytułu planowanych pożyczek.

Budżet miasta za I kwartał 2025 r. zamknął się nadwyżką w kwocie 33.612.986,00 zł, przy planowanym deficycie w kwocie 86.978.696,33 zł. Dochody ogółem zrealizowano w kwocie 308.482.527,65 zł (22,25% planu), z tego: dochody bieżące 298.916.958,86 zł (29,87% planu), dochody majątkowe 9.565.568,79 zł (2,48% planu), wydatki ogółem w kwocie 274.869.541,65 zł (18,65% planu), z tego: wydatki bieżące 238.774.796,66 zł (25,73% planu), wydatki majątkowe 36.094.744,99 zł (6,62% planu). Wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, zamknął się nadwyżką w kwocie 60.142.162,20 zł, przy planowanej nadwyżce w kwocie 72.875.999,32 zł.

W wieloletniej prognozie finansowej miasta (wg stanu na dzień 24 kwietnia 2025 r.), zawierającej prognozę kwoty długu i jego spłaty na lata 2025–2044, zadłużenie miasta na koniec 2025 r. określono w kwocie 860.476.652,16 zł. W stosunku do długu miasta na koniec 2024 r., wynoszącego 779.225.004,21 zł, zadłużenie miasta wrasta o 10,42%. W oparciu o art. 296c ust. 1 u.f.p., kwota długu na koniec 2025 r. stanowi 94,18% planowanych w tym roku dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Skład Orzekający zwraca uwagę, że konstrukcja budżetu, gdzie na spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych zaciąga się kolejne zobowiązania, może uniemożliwić realizację ustawowych zadań nałożonych na miasto oraz utratę zdolności do terminowej spłaty rat kredytów i pożyczek lub wykupu papierów wartościowych.

Z wieloletniej prognozy finansowej wynika, iż w 2025 r. zaplanowano przychody mające wpływ na dług miasta z tytułu zaciąganych pożyczek. Spłata zaciąganych pożyczek została uwzględniona w wieloletniej prognozie finansowej. Od 2026 r. spłata długu w latach prognozy nastąpi z planowanych nadwyżek budżetu. Skład Orzekający zwraca jednak uwagę na poziom zadłużenia oraz wydatków ponoszonych na obsługę długu w latach budżetowych jak niżej:

- 2023 rok — kwota długu 761.883.181,72 zł, obsługa długu 61.500.146,27 zł,
- 2024 rok — kwota długu 779.225.004,21 zł, obsługa długu 58.607.917,18 zł,
- 2025 rok — kwota długu 860.476.652,16 zł, obsługa długu 60.400.000,00 zł,
- 2026 rok — kwota długu 811.927.906,32 zł, obsługa długu 38.319.300,00 zł,
- 2027 rok — kwota długu 754.205.436,48 zł, obsługa długu 33.045.100,00 zł.
- 2028 rok — kwota długu 682.782.966,64 zł, obsługa długu 27.250.300,00 zł,

Obliczone na podstawie wielkości ujętych w wieloletniej prognozie finansowej, relacje spłaty zobowiązań finansowych i kosztów ich obsługi, określone w art. 243 u.f.p., nie przekraczają dopuszczalnego poziomu zadłużenia w prognozowanych latach. W 2025 r. relacja spłat, o której mowa w art. 243 u.f.p., wynosi 10,15%, a więc kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia miasta wynoszącego 10,76%. Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. w latach prognozy, istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie zakładanym w wieloletniej prognozie finansowej, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). W latach 2025–2028 planuje się wysokie nadwyżki operacyjne w kwotach odpowiednio 65,64 mln zł, 166,76 mln zł, 161,85 mln zł, 169,69 mln zł przy wykonanej w 2024 r. nadwyżce operacyjnej w kwocie 4,97 mln zł oraz wykonanym w 2023 r. deficycie operacyjnym w kwocie 26,29 mln zł. Podkreślenia wymaga, że zachowanie relacji określonej w art. 243 u.f.p. w latach 2025–2028 uwarunkowane jest również możliwością zastosowania wyłączeń ustawowych w zakresie wydatków na obsługę długu oraz w zakresie spłat zobowiązań (rozchodów), o których mowa w art. 243 ust. 3, 3a i 3b u.f.p. Niezrealizowanie prognozowanych wartości na założonym poziomie niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia, o którym mowa w art. 243 u.f.p.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia oraz odległy horyzont czasowy spłaty zobowiązań, Skład Orzekający wyraża pogląd, iż spłata pożyczek będących przedmiotem opinii nie spowoduje przekroczenia

przez Miasto Wałbrzych ustawowo określonych granic zaciągania i spłaty zobowiązań, o ile realizacja budżetu nie będzie odbiegać od wielkości przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej miasta na lata 2025–2044. Należy jednak podkreślić, że przedmiotowe obliczenia zostały dokonane przy uwzględnieniu obciążenia budżetu spłatą dotychczas zaciągniętych zobowiązań oraz planowanych do zaciągnięcia. Przestrzeganie limitów określonych w ustawie o finansach publicznych nie chroni przed utratą płynności finansowej, w tym względzie należy mieć na uwadze nie tylko ograniczenia prawne zaciągania długu, ale także brać pod uwagę ograniczenia ekonomiczne. W związku z tym niezbędna jest należyta staranność w zarządzaniu długiem miasta i rozważa w podejmowaniu ewentualnych kolejnych decyzji o zwiększaniu zadłużenia. Wymaga to jednocześnie bieżącego monitorowania procesów związanych z wykonywaniem budżetu i kształtowania się wielkości stanowiących o poziomie wskaźnika spłaty zobowiązań, a w uzasadnionych sytuacjach wymaga korekty poczynionych założeń.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił wydać opinię jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Michał Bernaś